

for det første, at Jordpriserne ere stegne, og dernæst, at Arbejdskraften ikke udnyttes fuldkomment. Det gjorde gældende, at Resultatet, saaledes som det statistisk opgøres, er blevet dette, at Statshusmændene i Gennemsnittet sidde for en mindre aarlig Indtægt end Landarbejderne. Jeg tør ikke gøre de Ord til mine, men jeg vil blot fremhæve, hvorledes der saaledes fra alle Sider gøres saadanne Indvendinger gældende, at der ikke er Tvivl om, at vi her ere komne ind paa en Lovgivning, som, hvor udmærket den er, i sit Grundlag, i sit Princip at skaffe Folk Jord dog for det første er uheldig i økonomisk Henseende, et Led i en daarlige økonomisk Lovgivning og dernæst i mange Tilfælde slet ikke har bragt de paagældende den Nytte, der var tilsigtet, hvad ganske sikkert ærede Medlemmer, der selv nærmere beskæftige sig med denne Sag, fra deres Erfaring have mange Eksempler paa. Ja, det nævnte Hovedorgan for de Radikale mene endogsaa, at hvis vi komme til uheldige Konjunkturer, maa der befrygtes et stort Krak paa Grund af de Forhold, der her have udviklet sig.

Det ærede Medlem fra Fakse (Stauning) havde fremkaldt den højtærede Landbrugsministers Vrede! Jeg kan trøste det ærede Medlem med, at det er ikke gaaet ham nær saa galt, som det er gaaet mig, men jeg maa ganske vist i samme Aandedræt sige, at jeg sjældent har set noget, der i den Grad var blottet for sund Sans som det, den højtærede Landbrugsminister har sagt til mig. Det, jeg har fremsat — det staar i Tidenden paa Sp. 177—78 —, har jeg fremsat angaaende „Hedebruget“, men vel at mærke ikke om selve den Sag, „Hedebruget“ har med at gøre, men, som den højtærede Minister dog ikke kan have overset, af en ganske anden Grund. Jeg har der nævnt — og det er for øvrigt en Ting, jeg har været inde paa ogsaa før —, at selv om Finanslovkommissionen kan fremsætte et Forslag om en Nedsættelse paa 500,000 Kr., tror jeg ikke, dette er noget blivende, fordi Livets Krav melde sig, og saa har jeg taget som Eksempel noget, jeg fandt, da jeg bladede i Anmærkningerne til Finansloven, taget et Eksempel, der viser, hvorledes Livets Krav netop melde sig i stigende Grad, og nævnt Selskabet „Hedebruget“. Jeg har sagt „noget, der hedder Selskabet „Hedebruget““. Det kan den højtærede Minister ikke lide, men det er virkelig ganske nødvendigt, for det kan jo ikke være den højtærede Minister ukendt, at Ordet „Hedebruget“ betyder forskellige Ting. Det betyder

Hedebrug i al Almindelighed, og i nærværende Tilfælde betyder det Hedebruget i Anførselstegn, altsaa et Selskab eller en Forening. Jeg har altsaa sagt, at der staar i Anmærkningerne til Finansloven om noget, der hedder Selskabet „Hedebruget“, at det har faaet bevilget Penge, og jeg nævner, hvorledes disse Penge Aar efter Aar ere stegne, og saa bemærker jeg, at vi ere komne op til de 90,000 Kr. Saa siger jeg: Men saa kommer der en guddommelig Bemærkning, nemlig den, at Ministeren foreslaar for indværende Aar at give dette Selskab 25,000 Kr. ekstraordinært udover de 90,000 Kr., han ellers mener, det skal have, og for at der ikke kan være nogen som helst Tvivl om, hvori det aparte, jeg peger paa, ligger, tilføjer jeg udtrykkelig, at dette Selskab med andre Ord sidder derovre og uden videre gaar ud fra, at det vil faa sit Tilskud forøget, og gaar hen og disponerer, før Ministeren har fremsat Forslag her paa Rigsdagen.

Enhver vil se, at det er en ren Tilfældighed, at dette Punkt sorterer under den højtærede Landbrugsminister, det kunde for den Sags Skyld, hvorfor jeg nævner det, lige saa godt sortere under et hvilket som helst andet Ministerium. Dette beder jeg ærede Medlemmer erindre ved de Bemærkninger, jeg nu skal tillade mig. Det vedrører altsaa i og for sig slet ikke Landbrugsministeren, det skal kun vise den Kendsgerning, at Udgifterne efterhaanden kunne vokse, og vise dette Forhold, som jeg sidst pegede paa. Hvis nu den højtærede Landbrugsminister overhovedet vilde sige noget om denne Sag, var det eneste naturlige og fornuftige at sige: Ja, det ærede Medlem kan have Ret i, at det ikke gaar an, at et privat Selskab sidder ude i Landet og disponerer paa en saadan Maade, at det ligefrem tvinger mig til at stille Forslag om en større Bevilling, end jeg havde tænkt mig. Men, kunde den højtærede Minister videre have sagt til mig, det ærede Medlem vil formodentlig indrømme, at i nærværende Tilfælde bør det gøres, men sikkert er det, at ved denne Handling fra denne Bestyrelses Side har den jo bundet Ministerens frie Selvbestemmelsesret og ganske sikkert ogsaa Rigsdagens. Dette kunde den højtærede Minister have sagt, men hvad sagde den højtærede Minister? Ja, der var saa faa, der hørte det, og jeg beklager, at jeg ikke selv overværede det højtidelige Øjeblik, for jeg vilde egentlig gerne have set det ogsaa. Den højt-